

eninger, men i Virkeligheden ere Handelsentrepriser. Det er jo vanskeligt at komme til et klart Billede heraf, og navnlig tror jeg, at man ingenlunde har havt et saadant Billede klart for Die, da Loven af 2den Juli 1870 blev forhandlet. Det vil erindres, at denne Lov i sin § 4 bestemmer, at Forbrugsforeninger, der ville forsyne deres Medlemmer med Brændevin, skulle være pligtige til at løse Næringsbevis og betale Brændevinsafgift. Der er aabenbart her aldeles ikke tænkt paa at skjelne mellem Forbrugsforeninger, der kun gaa ud paa for sammenskudte Penge at fordele en Vare mellem et vist Antal Personer, og Forbrugsforeninger, hvis Virksomhed gaar langt videre. Jeg tror ikke, at dette har været heldigt, idet man dels gaar de — jeg vil kalde dem med et kort Ord — gode eller rigtige Forbrugsforeninger for nær og dels kommer til ved en uheldig Sammenstilling at stille de maskerede Forbrugsforeninger gunstigere, end de fortjene. Saaledes som Loven nemlig er affattet, bestemmer den første Paragraf Betingelserne for overhovedet at kunne handle med Brændevin, og dernæst siges der i en senere Paragraf, nemlig § 4, ganske i Almindelighed, at Forbrugsforeningerne kunne handle med Brændevin, naar de tage Næringsbevis, Følgen heraf har været, at en Fortolkning er kommen frem fra Indenrigsministeriet, en Fortolkning, som jeg heller ikke kan skønne, at Ministeriet, saaledes som Loven er affattet, kunde give anderledes, nemlig den, at Forbrugsforeninger med Hensyn til Brændevinshandel ikke ere undergionne de almindelige Indskrænkninger og da navnlig ikke den, at Brændevinshandel ikke kan føde Sted nærmere end $1\frac{1}{2}$ Mil fra Kjøbstaden. Se vi nu hen til nærværende Lovforslags § 2, se vi, at der heller ikke der finder nogen Adskillelse Sted, idet alle Forbrugsforeninger stæves over een Kam, Noget, der kan synes at være temmelig haardt mod de Forbrugsforeninger, der ingenlunde gaa ud paa en Slags Handel, men virkelig kun paa en Fordeeling af Varer. Uffet fra, at der ogsaa er andre Bestemmelser i denne Paragraf, jeg ikke ynder, vil jeg gjøre opmærksom paa den Besynderlighed, at denne Paragraf i Grunden siger om enhver Forbrugsforening, at den driver Handel, idet der staar, at Næringsbeviset skal rette sig efter den Art Handel, som Forbrugsforeningens Virksomhed nærmest maa karakteriseres som staaende i Klasse med. Jeg tror, at denne Lovbestemmelse er for streng ligeoverfor de gode Forbrugsforeninger, medens den vil være for mild lige overfor de maskerede Handelsentrepriser. I Kraft af den før omtalte Fortolkning af Loven af 2den Juli 1870 ligger det nemlig meget nær, at fortolke § 2 i det foreliggende Forslag paa samme Maade, saaledes nemlig, at Afstandsbestemmelserne ikke skulle gjælde for nogenformelt Forbrugsforening. Der er ogsaa en anden Retning, hvori de Forbrugsforeninger, som man ikke kan ønske at be-

gunstige — jeg omtalte den ikke ved forrige Behandling, men jeg tillægger den en megen væsentlig Betydning, navnlig fordi jeg veed, at det er Noget, som er indført i Praxis — stilles for heldigt, derved nemlig, at man anser en Forretning, naar den kalder sig Forbrugsforening, for berettiget til, imod Bestemmelserne i Næringslovens § 34, der siger, at ingen Handelnde maa have Butik paa mere end et Sted i samme Kommune, at oprette ligesaa mange Udsalgssteder i Kommunen, som den ønsker. Denne Bestemmelse er saa meget mere farlig, som jeg har lagt Mærke til, at i en Højesteretsdom af 28de Januar 1870 angaaende Barde Forbrugsforening er dette Forhold kommet frem, uden at der er fundet noget Uberettiget derved. Jeg tror derfor, at det vil være meget farligt at faae en saadan Fortolkning slaaet fast ogsaa ved nærværende Paragrafs Udsættelse, fordi man derved endnu mere opfordrer Folk til ved at kalde en Forretning Forbrugsforening at unddrage sig Lovgivningens almindelige Bestemmelser om Handel. Det er imidlertid aldeles umuligt at opstille almindelige Skjelnmærker mellem Forbrugsforeninger, saaledes som den egentlige Tanke har været med Hensyn til disse, og maskerede Handelsetablissementer, og Forslagsstillerne have derfor mynnet deres Forslag paa, at det er et Spørgsmaal, som i hvert enkelt Tilfælde skal være overladt til Dyrighedens og eventuelt Domstolenes Afgjørelse. Forbrugsforeninger kunne optræde under saa mange forskellige Former, at det vilde være umuligt ved en Lovgivningsbestemmelse at slaa fast, hvilke Forbrugsforeninger der skal betragtes som Handelsetablissementer, altsaa som næringsdrivende, og hvilke ikke. Det er i det Hele ikke ukjendt i Lovgivningen, at Domstolene saaledes i hvert enkelt Tilfælde maa afgjøre, om en Virksomhed gaar ind under de gjældende Bestemmelser for Næringsdrift eller ikke; det se vi overordentlig hyppigt med Hensyn til de ofte for Domstolene forekommende Spørgsmaal angaaende ulovligt Brændevinsalg. Det er for dem, der have meget med denne Slags Sager at gjøre, mærkeligt at se, under hvor mange forskellige Former Folk kunne søge at bringe saadan ulovlig Handel frem. Man har forskellige Afgjørelser af Domstolene, nogle Dogme sige, at een Maade er tilladelig, og at andre Maader ikke ere det, f. Ex. med Hensyn til at kasse Brændevin efter Bestilling; vi have en Højesteretsdom for, at dette ikke er tilladt, da den Paagjældende tog en Skilling mere for Rotten, end han selv havde givet hos Kjøbmanden. Jeg skal ikke komme nærmere ind herpaa, men jeg vil blot nævne, at der er mange forskellige Former, under hvilke dette sker, f. Ex. at give Brændevin som Laan og som ren Tilgift, hvad der især bruges hos Høkeren. Jeg veed, ikke om det er sandt, men jeg har hørt fortælle en Historie om en Høker, der havde en Cuffkasse, som Enhver kunde faae Lov til at se imod en